

Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium

Teie: 26.05.2026 nr 8-1/4192-1

Meie: 13.07.2026 nr 8-3/26/2892-2

Kooskõlastuskiri

Austatud Liisa-Ly Pakosta

Haridus- ja Teadusministeerium tänab võimaluse eest esitada arvamus korrakaitseaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta.

Esitame eelnõu kohta järgmised märkused:

1. Avaliku koosoleku korraldaja vanuse alandamine

Toetame eelnõu eesmärki laiendada noorte võimalusi ühiskonnaelus osalemiseks ning peame põhimõtteliselt põhjendatuks avaliku koosoleku korraldaja vanuse alandamist 14 eluaastani. Samas leiame, et eelnõu seletuskirjas toodud põhjendus vajab täiendamist.

Eelnõus on vanusepiiri alandamist põhjendatud eeskätt karistusõigusliku vastutuse ja avaliku korra eest vastutamise ees saabumise (14 eluaastat). Avaliku koosoleku korraldamine eeldab lisaks õiguslikule vastutusvõimele ka sisulisi pädevusi, nagu võimekus hinnata riske, tagada ohutus ning juhtida suuremaid inimgruppe. Need pädevused ei teki tingimata samaaegselt süüvõime ees saabumise (14 eluaastat).

Lisaks juhime tähelepanu arengupsühholoogilisele aspektile. Vanuserühmas 14–18 on iseloomulikud tugevam eakaaslaste mõju ning piiratum võime hinnata pikemaajalisi tagajärgi, mistõttu võib olla küsitav, kas avaliku koosoleku formaadis arvamuse avaldamise õiguse realiseerimine selles vanuses on alati eesmärgipärane ja ohutu.

Palume kaaluda seletuskirjas vanusepiiri alandamise põhjenduste täpsustamist ja täiendamist.

2. Mehitamata sõidukite kasutamise regulatsioon

Peame põhjendatuks ja vajalikuks selgema regulatsiooni loomist mehitamata sõidukite kasutamiseks riiklikus järelevalves.

Samas leiame, et kavandatud regulatsioon vajab täpsustamist järgmistes aspektides. Esiteks on eelnõu § 34¹ lõike 1 punkt 6 (meede „kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks“) sõnastatud väga avaralt. Selline üldine alus jätab korrakaitseorganile ulatusliku kaalutlusruumi, mis võib praktikas viia meetme laialdase kasutamiseni. Teiseks ei näe regulatsioon ette piisavalt

selget järelkontrolli mehhanismi olukordades, kus mehitamata sõidukite kasutamine võib toimuda isikute jaoks raskesti tajutaval viisil (nt suurel kõrgusel lendavad seadmed, mille kasutamine ei ole visuaalselt hoomatav). Selliste vahendite kasutamine võib oma olemuselt läheneda varjatud jälgimisele. Kuigi eelnõu näeb ette andmesubjektide teavitamise kohustuse, ei pruugi see praktikas alati tagada piisavat läbipaistvust.

Palume kaaluda § 34¹ lõike 1 punktis 6 sätestatud aluse täpsustamist või kitsendamist ning täiendavate kontrolli- või järelevalvemehhanismide (nt dokumenteerimis- või auditikohustus) selgemat sätestamist.

3. Salvestiste kasutamine õppe- ja koolitustegevuses

Eelnõu kohaselt võib mehitamata sõiduki ja vormikaamera abil kogutud salvestisi kasutada õppe- ja koolitustegevuses, tingimusel et isikuandmed on pseudonüümitud. Samas ei ole eelnõus selgelt reguleeritud nende salvestiste säilitamise tähtaega olukorras, kus neid kasutatakse õppetöös.

Kuivõrd eelnõu § 34¹ lõike 4 ja § 34² lõike 6 kohaselt on salvestiste üldine säilitustähtaeg kuni 30 päeva, tekib küsimus kas õppetöös kasutatavate salvestiste suhtes kehtib sama tähtaeg või tekib nende kasutamisel eraldiseisev säilitamise alus pikemaks ajaks. Sellise selgusetuse tõttu võib praktikas tekkida ebaühtlane andmekäitlus. Palume täpsustada eelnõus või seletuskirjas, milline säilitustähtaeg kohaldub õppe- ja koolitustegevuseks kasutatavatele salvestistele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristina Kallas
minister

Marili Lehtmetts
735 0289
marili.lehtmetts@hm.ee